Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

16 април 2015 година*

„Преюдициално запитване — Държавни помощи — Понятие — Член 87, параграф 1 ЕО — Привилегии, предоставени на банкова институция — Дружество, което има задължения за обществена услуга — Съществуващи помощи и нови помощи — Член 88, параграф 3 ЕО — Правомощия на националния съд“

По дело C-690/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Monomeles Efeteio Thrakis (Гърция) с акт от 18 ноември 2013 г., постъпил в Съда на 27 декември 2013 г., в рамките на производство по дело

Trapeza Eurobank Ergasias AE

срещу

Agrotiki Trapeza tis Ellados AE (ATE),

Pavlos Sidiropoulos,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: K. Jürimäe, председател на състава, J. Malenovský (докладчик), и A. Prechal, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

— за Trapeza Eurobank Ergasias AE, от A. Mitsibouna и E. Katsigianni, dikigoroi,

— за Agrotiki Trapeza tis Ellados AE (ATE), от E. Bourtzalas и M. Fefes, dikigoroi,

— за гръцкото правителство, от G. Skiani и M. Germani, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от L. Flynn и I. Zervas, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

* Език на производството: гръцки.

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 87, параграф 1 ЕО и член 88, параграф 3, последно изречение ЕО.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Trapeza Eurobank Ergasias AE (наричано по-нататък „Eurobank“), от една страна, и Agrotiki Trapeza tis Ellados AE (наричано по-нататък „ATE“) и г-н Sidiropoulos, от друга страна, относно валидността на вписването на ипотека от ATE върху недвижимия имот, принадлежащ на г-н Sidiropoulos.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Член 1, букви б), в) и е) от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [88 ЕО] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) предвижда:

„За целите на настоящия регламент:

б) „съществуваща помощ“ означава:

i) […] всяка помощ, която съществува в съответната държава членка преди влизането в сила на Договора, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които са били въведени в действие преди и продължават да се прилагат след влизането в сила на Договора;

[…]

iv) помощ, която се счита за съществуваща съгласно член 15;

[…]

в) „нова помощ“ означава всяка помощ […], ко[я]то не [е] съществуваща помощ, включително измененията на съществуваща помощ;

[…]

е) „неправомерна помощ“ означава нова помощ, която е въведена в действие в нарушение на член [88 ЕО]“.

4 Член 3 от този регламент посочва:

„Помощ, за която трябва да бъде отправено уведомление съгласно член 2, параграф 1, не се въвежда в действие преди Комисията да вземе или да се счита, че е взела решение за разрешаването на такава помощ“.

5 Член 15 от посочения регламент гласи следното:

„1. Правомощията на Комисията за възстановяване на помощ са предмет на давностен срок от десет години.

2. Давностният срок започва да тече в деня, в който неправомерната помощ е предоставена на получателя, било като индивидуална помощ или като помощ по схема за помощ. […]

3. Всяка помощ, по отношение на която давностният срок е изтекъл, се счита за съществуваща помощ“.

6 Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането на Регламент №°659/1999 (ОВ L 140, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 2, стр. 42) посочва:

„[…] промяна на съществуваща помощ означава всякакво изменение, различно от промени от чисто формален или административен характер, което не оказва влияние върху оценката на съвместимостта на мярката за помощ с общия пазар. […]“.

Гръцкото право

7 ATE е създадено със Закон 4332/1929 (ΦΕΚ Α’ 283 от 16 август 1929 г). Член 1, параграф 1 от този закон гласи:

„Създава се независима банкова институция в обществена полза със седалище в Атина и с наименование „[ATE]“, чиято цел е предоставянето на всички форми на земеделски кредит, укрепване на кооперативните организации и подобряване на условията за извършване на земеделски дейности като цяло и на свързаните с тях сделки“.

8 За да компенсират високите рискове при отпускането на земеделски кредит, член 12 и член 13, параграф 1 от посочения закон предоставят на ATE специални привилегии (наричани по-нататък „разглежданите в главното производство привилегии“), а именно по-специално:

— правото да впише ипотека върху недвижими имоти на своите длъжници — земеделски производители или други лица, които извършват сходна дейност — без да е необходимо да сключва с тях ипотечен договор,

— правото да иска принудително изпълнение въз основа на обикновен частен документ, като например документ, удостоверяващ вземания, който сам по себе си представлява изпълнително основание, и

— освобождаването от всички разходи и такси на вписването на такава ипотека и на принудителното изпълнение.

9 През 1987 г. предметът на дейност на ATE е разширен по отношение на упражняването на всякакви банкови дейности.

10 Член 26, параграфи 1 и 4 от Закон 1914/1990 (ΦΕΚ Α’ 178 от 17 декември 1990 г.) посочва:

„[ATE] се преобразува в акционерно дружество, считано, в съответствие с действащите разпоредби за акционерните дружества, от публикуването в Държавен вестник, в частта относно акционерните дружества, на новия му устав, изготвен от него в съответствие с разпоредбите за банките, учредени под формата на акционерни дружества, в рамките на шест месеца от публикуването на настоящия закон, и който следва да бъде одобрен със съвместно решение на министрите на финансите и на земеделието.

[…]

Всички специални разпоредби за [ATE], които се отнасят по-конкретно до неговите материално- и процесуалноправни привилегии, облекченията от данъчно и друго естество, документите, установяващи правото му на вземане, обезпеченията на вземанията му и като цяло разпоредбите, отнасящи се до посочения субект като носител на права и задължения, остават в сила и се прилагат без изменение […]“.

Фактите в спора по главното производство и преюдициалните въпроси

11 ATE и г-н Sidiropoulos сключват договор за заем през 2001 г. и договор за отпускане на кредит през 2003 г., за удовлетворяване на нуждите на земеделското стопанство на последния. След сключването на тези договори ATE вписва ипотека върху земеделския парцел на своя длъжник, за да гарантира вземанията си.

12 Eurobank — учредена като акционерно дружество банка, също е кредитор на г-н Sidiropoulos. На това основание Eurobank подава пред Eirinodikeio Dramas (мирови съдия, Драма) заявление за издаване на заповед за изпълнение, което е уважено.

13 Въз основа на тази заповед за изпълнение Eurobank иска откриване на производство за принудително изпълнение върху земеделския парцел на г-н Sidiropoulos. В рамките на това производство се явяват други кредитори, сред които и ATE, което благодарение на ипотеката си получава ранга на привилегирован кредитор. Тъй като постъпленията от проданта на парцела са с по-нисък размер от общата сума на вземанията на ATE, Eurobank не е вписано в списъка на привилегированите кредитори и поради това не са му издължени заемите.

14 Eurobank оспорва пред Monomeles Protodikeio Dramas (едноличен окръжен съд, Драма) предоставения на ATE ранг в списъка на кредиторите, като твърди, че вписаната от ATE ипотека противоречи на член 87 ЕО и следователно трябва да се обяви за нищожна. Този съд отхвърля жалбата.

15 Eurobank подава въззивна жалба срещу това решение пред Monomeles Efeteio Thrakis (Апелативен съд, Тракия, заседаващ в състав от един съдия), който решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) а) Попадат ли в приложното поле на член [87, параграф 1 ЕО] материално- и процесуалноправните привилегии, предоставени на [ATE] от разпоредбите на член 12 и член 13, параграф 1 от Закон 4332/1929, [във връзка с] член 26, параграф 1 от Закон 1914/1990?

б) Прилага ли се същото ограничение и ако се приеме, че [ATE] съгласно устава си продължава да извършва „обществено полезна“ дейност?

2) При утвърдителен отговор на първи въпрос, букви а) и б), длъжна ли е била Република Гърция да спази процедурата, предвидена от разпоредбата на член [88, параграф 3 ЕО], за да могат да останат в сила тези привилегии?

3) Трябва ли настоящата юрисдикция да остави без приложение към висящия пред нея спор разпоредбите на член 12 и член 13, параграф 1 от Закон 4332/1929, тъй като те биха били в противоречие с член [87, параграф 1 ЕО] и член [88, параграф 3 ЕО]?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос, буква а)

16 С първия си въпрос, буква а) запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че в приложното му поле попадат привилегии, предоставени на дадена банка, като правото едностранно да впише ипотека върху недвижими имоти, принадлежащи на земеделски производители или на други лица, извършващи свързана със земеделието дейност, правото да иска принудително изпълнение въз основа на обикновен частен документ и освобождаването от разходи и такси при вписването на тази ипотека и при принудителното изпълнение.

17 Видно от постоянната съдебна практика, за да може дадена мярка да попада, в качеството си на държавна помощ, в обхвата на член 87, параграф 1 ЕО, първо, трябва да става въпрос за намеса на държавата или чрез ресурси на държавата, второ, тази намеса трябва да е в състояние да засегне търговията между държавите членки, трето, тя трябва да предоставя предимство на своя получател, и четвърто, трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията, като се има предвид, че всички тези условия трябва да бъдат изпълнени кумулативно (вж. по-специално решение Комисия/Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, т. 38 и 39 и цитираната съдебна практика).

18 Що се отнася, най-напред, до условието за намеса на държавата или чрез ресурси на държавата, следва да се припомни, че само предимствата, предоставени пряко или непряко чрез държавни ресурси или представляващи допълнителна тежест за държавата, следва да се считат за помощи по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО. Всъщност от самия текст на тази разпоредба и от процесуалните правила, установени в член 88 ЕО, следва, че предимствата, предоставени чрез средства, различни от държавни ресурси, не попадат в приложното поле на разглежданите разпоредби (решение Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., C-399/10 P и C-401/10 P, EU:C:2013:175, т. 99 и цитираната съдебна практика).

19 Съгласно постоянната съдебна практика, за да се установи дали предоставеното на получателя на помощта предимство обременява държавния бюджет, е необходимо да се провери дали съществува достатъчно пряка връзка между, от една страна, това предимство, и от друга, намаляването на държавния бюджет или дори възникването на достатъчно конкретен икономически риск за обременяването му (решение Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., C-399/10 P и C-401/10 P, EU:C:2013:175, т. 109).

20 Що се отнася, по-нататък, до условието, според което разглежданата намеса трябва да се анализира като предоставяне на предимство на нейния получател, следва да се припомни, че за помощи се считат намесите, които под каквато и да било форма са в състояние пряко или непряко да поставят предприятия в по-благоприятно положение или които трябва да се разглеждат като икономическо предимство, което съответното предприятие не би получило в нормални пазарни условия (решение Ministerio de Defensa и Navantia, C-522/13, EU:C:2014:2262, т. 21 и цитираната съдебна практика).

21 Така за помощи се считат по-специално намесите, облекчаващи под различна форма тежестите, които обичайно натоварват бюджета на едно предприятие, и които, без да са субсидии в строгия смисъл на думата, имат същото естество и последици (решение Ministerio de Defensa и Navantia, C-522/13, EU:C:2014:2262, т. 22).

22 Следва да се припомни също, че член 87 ЕО забранява помощите, които „поставя[т] в по-благоприятно положение […] определени предприятия или производството на някои стоки“, т.е. селективните помощи (решение P, C-6/12, EU:C:2013:525, т. 17). Така предимствата,

произтичащи от мярка с общ характер, приложима без разлика към всички стопански субекти, не съставляват държавни помощи по смисъла на този член (вж. в този смисъл решение Италия/Комисия, C-66/02, EU:C:2005:768, т. 99).

23 Що се отнася, накрая, до условията във връзка със засягането на търговията между държавите членки и с риска от нарушаване на конкуренцията, следва да се припомни, че за да се квалифицира дадена национална мярка като държавна помощ, не е необходимо да се установи действително въздействие на въпросната помощ върху търговията между държавите членки и действително нарушаване на конкуренцията, а следва само да се прецени дали помощта би могла да засегне тази търговия и да наруши конкуренцията (решение Libert и др., C-197/11 и C-203/11, EU:C:2013:288, т. 76 и цитираната съдебна практика).

24 В частност, когато предоставена от държава членка помощ укрепва позицията на предприятие спрямо тази на други конкурентни предприятия в търговията в рамките на ЕС, последната трябва да се счита за повлияна от помощта (решение Libert и др., C-197/11 и C-203/11, EU:C:2013:288, т. 77 и цитираната съдебна практика).

25 Впрочем не е необходимо самото предприятие получател да участва в търговията в рамките на ЕС. Всъщност, когато държава членка предоставя помощ на дадено предприятие, дейността на националния ѝ пазар може да се запази или нарасне, което като последица намалява възможностите на установените в други държави членки предприятия да навлязат на пазара на тази държава членка. Освен това укрепването на предприятие, което до момента не е участвало в търговията в рамките на ЕС, може да му даде възможност да навлезе на пазара на друга държава членка (решение Cassa di Risparmio di Firenze и др., C-222/04, EU:C:2006:8, т. 143 и цитираната съдебна практика).

26 За целите на отговора на поставения въпрос запитващата юрисдикция трябва да провери от гледна точка на съдебната практика, посочена в предходните точки на настоящото решение, дали привилегиите на дадено дружество, като разглежданите в главното производство, отговарят на всичките четири условия, които предвижда член 87, параграф 1 ЕО, за да могат да се считат за държавна помощ по смисъла на тази разпоредба, като същевременно вземе предвид следните насоки за тълкуване.

27 Що се отнася до привилегиите, от които се ползва ATE по силата на Закон 4332/1929, не е изключено те да могат да попадат в обхвата на член 87, параграф 1 ЕО.

28 Всъщност, на първо място, именно поради предвиденото от посочения закон освобождаване от разходи, тези привилегии могат да лишат фиска на държавата членка от определени постъпления на ликвидни средства и следователно могат да намалят нейния бюджет. На следващо място, такова освобождаване може да облекчи тежестите, които обичайно натоварват бюджета на дадена банка, като по този начин ѝ предоставя икономическо предимство пред нейните конкуренти. Всъщност от представената пред Съда преписка не следва, че другите банки се ползват от такова освобождаване, което показва, че тази мярка има селективен характер. На последно място, не е изключено посоченото освобождаване, във връзка с останалите привилегии, предоставени от Закон 4332/1929, да въздейства така, че да укрепи позицията на ATE спрямо конкурентните банки, извършващи търговия в рамките на ЕС, и да може да затрудни навлизането на пазара на държавата членка на банки, установени в останалите държави членки.

29 С оглед на гореизложените съображения на първия въпрос, буква а) следва да се отговори, че член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че в приложното му поле могат да попадат привилегии като разглежданите в главното производство, съгласно които дадена банка има правото едностранно да впише ипотека върху недвижими имоти, принадлежащи на земеделски производители или на други лица, извършващи свързана със земеделието дейност,

правото да иска принудително изпълнение въз основа на обикновен частен документ и правото на освобождаване от плащането на разходите и таксите във връзка с това вписване. Запитващата юрисдикция обаче трябва да прецени дали това е така в главното производство.

По първия въпрос, буква б)

30 С първия си въпрос, буква б) запитващата юрисдикция иска да се установи какво е значението за отговора на първия въпрос, буква а), на факта, че привилегии като разглежданите в главното производство, предоставени от националното законодателство на независима банка за общественополезна дейност при нейното създаване предвид дейностите по земеделски кредит и специфичните задачи, с които тя е била натоварена, все още са в сила, при това дори след като функциите на тази банка са разширени по отношение на упражняването на всякакви банкови дейности и тя е преобразувана в акционерно дружество.

31 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика не съставляват помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО мерките, считани за компенсация, която представлява насрещна престация за услугите, осъществени от предприятията получатели за изпълнението на задължения за обществена услуга, така че тези предприятия в действителност не получават финансово предимство и следователно споменатата намеса не поставя тези предприятия в по-благоприятно конкурентно положение спрямо конкурентните предприятия (решение Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, EU:C:2010:335, т. 35 и цитираната съдебна практика).

32 Съдът освен това пояснява, че за да може в конкретен случай подобна компенсация да избегне квалификацията „държавна помощ“, трябва да бъдат изпълнени определен брой условия (решение Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, EU:C:2010:335, т. 36).

33 Първо, предприятието — получател на подобна компенсация, трябва действително да е натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга и тези задължения трябва да са ясно определени. Второ, параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, трябва да са установени предварително по обективен и прозрачен начин, за да се избегне възможността тя да осигури икономическо предимство, което да постави предприятието получател в по-благоприятно положение спрямо конкурентните предприятия. Трето, компенсацията не може да надвишава необходимото за покриване на всички или на част от разходите, наложени от изпълнението на задълженията за обществена услуга, при отчитане на свързаните с тях приходи, както и на разумна печалба за изпълнението на тези задължения. Четвърто, тази компенсация трябва да се определи въз основа на анализ на разходите, които средно предприятие, добре управлявано и разполагащо в достатъчна степен с необходимите средства за задоволяване на съответните изисквания за обществена услуга, би направило във връзка с изпълнението на тези задължения, при отчитане на свързаните с тях приходи, както и на разумна печалба за изпълнението на тези задължения (решение Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, EU:C:2010:335, т. 37—40 и цитираната съдебна практика).

34 Следователно запитващата юрисдикция трябва да провери, с оглед на посочената в предходните точки на настоящото решение съдебна практика, дали, по-специално след разширяването на дейността и промените в устава на ATE, разглежданите в главното производство привилегии съставляват компенсация, която представлява насрещна престация за услугите, осъществени от тази банка за изпълнението на задължения за обществена услуга.

35 С оглед на гореизложените съображения на първия въпрос, буква б) следва да се отговори, че отговорът на първия въпрос, буква а) може да се повлияе от факта, че привилегии като разглежданите в главното производство — предоставени от националното законодателство на независима банка за общественополезна дейност при нейното създаване предвид дейностите по

земеделски кредит и специфичните задачи, с които тя е била натоварена — все още са в сила, след като функциите на тази банка са разширени по отношение на упражняването на всякакви банкови дейности и тя е преобразувана в акционерно дружество. Запитващата юрисдикция трябва да прецени с оглед на всички относими фактически и правни обстоятелства дали са изпълнени четирите кумулативни условия, позволяващи съгласно практиката на Съда да се приеме, че посочените привилегии съставляват компенсация, която представлява насрещна престация за услугите, осъществени от тази банка за изпълнението на задължения за обществена услуга, и че така те избягват квалификацията „държавна помощ“.

По втория въпрос

36 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че когато привилегии като разглежданите в главното производство попадат в приложното поле на тази разпоредба, държавата членка, която ги е въвела, е длъжна да спази процедурата за предварителен контрол, предвидена в член 88, параграф 3 ЕО.

37 В това отношение като начало следва да се припомни, че член 88 ЕО въвежда различни процедури в зависимост от това дали помощта е съществуваща или нова. Макар в съответствие с член 88, параграф 3 ЕО за новата помощ да трябва да бъде направено предварително уведомление до Комисията и тя да не може да бъде приведена в действие, преди процедурата да завърши с окончателно решение, то в съответствие с член 88, параграф 1 ЕО съществуващата помощ може да бъде правомерно прилагана, докато Комисията не е установила нейната несъвместимост (решение Кремиковци, C-262/11, EU:C:2012:760, т. 49 и цитираната съдебна практика). В този смисъл член 88, параграф 3 ЕО не възлага на националните юрисдикции компетентност да забранят изпълнението на съществуваща помощ (решение P, C-6/12, EU:C:2013:525, т. 41).

38 Поради това следва да се разгледа дали привилегии като разглежданите в главното производство могат да представляват съществуваща помощ.

39 Съгласно член 1, буква б) от Регламент № 659/1999 помощта може да се квалифицира като съществуваща или когато тя е била предоставена преди влизането в сила на Договора в съответната държава членка, ако остава приложима след тази дата и ако не е била изменяна впоследствие, или когато тя е била предоставена след влизането в сила на Договора в съответната държава членка, но е изтекъл десетгодишният давностен срок, предвиден в член 15, параграф 3 от посочения регламент.

40 Следователно запитващата юрисдикция първо трябва да провери дали, с оглед по-специално на горепосочените при анализа на първия въпрос елементи, разглежданите привилегии, предоставени на ATE при създаването му през 1929 г., са отговаряли на квалификацията за държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, по такъв начин, че създадените преди влизането в сила на Договора в съответната държава членка привилегии трябва да бъдат считани за съществуващи помощи.

41 Ако случаят е такъв, посочената юрисдикция ще трябва да провери, на второ място, дали предвид промените на ATE през 1987 г. и през 1990 г., и по-специално разширяването на дейността на последното, може да се приеме, че първоначално предоставените привилегии са били променени поради разширяването им по отношение на кредитна дейност, различна от първоначално обхванатата. Ако се окаже, че това е така, тогава държавата членка по принцип е била длъжна да спази процедурата за предварителен контрол, предвидена в член 88, параграф 3 ЕО. Ако това не е така, обратно, посочената процедура не е следвало да бъде спазена.

42 Освен това, ако запитващата юрисдикция стигне до извода, че съответните привилегии не са съставлявали държавни помощи към момента, в който са били предоставени на АТЕ, но са станали такива в резултат на разширяването на дейността и на промените в устава на АТЕ след влизането в сила на Договора в съответната държава членка, разглежданите в главното производство привилегии по принцип не могат да се считат за съществуващи помощи.

43 При все това, те все пак биха могли да се приемат за съществуващи помощи, когато, както бе припомнено в точка 39 от настоящото съдебно решение, е изтекъл предвиденият в член 15, параграф 3 от Регламент № 659/1999 давностен срок. В този случай държавата членка няма да е длъжна да спази процедурата за предварителен контрол, предвидена в член 88, параграф 3 ЕО.

44 В противен случай, ако този давностен срок продължава да тече, разглежданите привилегии ще съставляват нова помощ и съответната държава членка ще е принудена, както следва от точка 37 от настоящото съдебно решение, да спази процедурата за предварителен контрол, предвидена в член 88, параграф 3 ЕО.

45 Следователно в хипотезите, посочени в точки 41 и 42 от настоящото съдебно решение, запитващата юрисдикция ще следва да провери дали в обстоятелствата по главното производство посоченият давностен срок е изтекъл.

46 Предвид всички изложени съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че когато привилегии като разглежданите в главното производство попадат в приложното поле на тази разпоредба, държавата членка, която ги е въвела, е длъжна да спази процедурата за предварителен контрол, предвидена в член 88, параграф 3 ЕО, при условие че тези привилегии са станали нова помощ след влизането в сила на Договора в съответната държава членка и че давностният срок, предвиден в член 15, параграф 3 от Регламент № 659/1999, не е изтекъл, което запитващата юрисдикция трябва да провери.

По третия въпрос

47 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 87, параграф 1 ЕО и член 88, параграф 3 ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че когато привилегии като разглежданите в главното производство са несъвместими с тези разпоредби, тази юрисдикция е длъжна да остави без приложение националните разпоредби за въвеждането им.

48 В това отношение следва да се поясни, че отговорът на този въпрос може да бъде полезен на запитващата юрисдикция само в хипотезата на евентуална нова помощ по смисъла на член 1, буква в) от Регламент № 659/1999.

49 Наистина, както следва от точка 37 от настоящото съдебно решение, единствено новите помощи подлежат на процедурата за предварителен контрол по член 88, параграф 3 ЕО.

50 Впрочем, видно от член 88, параграф 3 ЕО и от член 3 от Регламент №°659/1999, новите помощи не могат да се приведат в действие преди Комисията да е взела решение за разрешаването на такива помощи.

51 Оттук следва, че новите помощи, които са приведени в действие в нарушение на произтичащите от член 88, параграф 3 ЕО задължения, са неправомерни. Това тълкуване се потвърждава и от член 1, буква е) от Регламент № 659/1999 (решение Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, т. 28).

52 Нещо повече, съгласно постоянната съдебна практика националните юрисдикции трябва да отчетат всички последици от това в съответствие с тяхното националното право по отношение както на действителността на актовете по привеждането в действие на мерките за помощ, така и на възстановяването на финансовите помощи, отпуснати в нарушение на тази разпоредба (решение Xunta de Galicia, C-71/04, EU:C:2005:493, т. 49).

53 Следователно, ако съответната държава членка е нарушила член 88, параграф 3 ЕО, запитващата юрисдикция е длъжна да остави без приложение националните разпоредби за въвеждане на неправомерните привилегии.

54 В светлината на тези съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 87, параграф 1 ЕО и член 88, параграф 3 ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че ако запитващата юрисдикция счита, че разглежданите привилегии съставляват, с оглед на отговора на втория въпрос, нови държавни помощи, тя е длъжна да остави без приложение националните разпоредби за въвеждането на такива привилегии поради тяхната несъвместимост с тези разпоредби на Договора.

По съдебните разноски

55 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

1) **Член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че в приложното му поле могат да попадат привилегии като разглежданите в главното производство, съгласно които дадена банка има правото едностранно да впише ипотека върху недвижими имоти, принадлежащи на земеделски производители или на други лица, извършващи свързана със земеделието дейност, правото да иска принудително изпълнение въз основа на обикновен частен документ и правото на освобождаване от плащането на разходите и таксите във връзка с това вписване. Запитващата юрисдикция обаче трябва да прецени дали това е така в главното производство.**

2) **Отговорът на първия въпрос, буква а) може да се повлияе от факта, че привилегии като разглежданите в главното производство — предоставени от националното законодателство на независима банка за обществено полезна дейност при нейното създаване предвид дейностите по земеделски кредит и специфичните задачи, с които тя е била натоварена — все още са в сила, след като функциите на тази банка са разширени по отношение на упражняването на всякакви банкови дейности и тя е преобразувана в акционерно дружество. Запитващата юрисдикция трябва да прецени с оглед на всички относими фактически и правни обстоятелства дали са изпълнени четирите кумулативни условия, позволяващи съгласно практиката на Съда да се приеме, че посочените привилегии съставляват компенсация, която представлява насрещна престация за услугите, осъществени от тази банка за изпълнението на задължения за обществена услуга, и че така те избягват квалификацията „държавна помощ“.**

3) **Член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че когато привилегии като разглежданите в главното производство попадат в приложното поле на тази разпоредба, държавата членка, която ги е въвела, е длъжна да спази процедурата за**

предварителен контрол, предвидена в член 88, параграф 3 ЕО, при условие че тези привилегии са станали нова помощ след влизането в сила на Договора в съответната държава членка и че давностният срок, предвиден в член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [88 ЕО], не е изтекъл, което запитващата юрисдикция трябва да провери.

4) **Член 87, параграф 1 ЕО и член 88, параграф 3 ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че ако запитващата юрисдикция счита, че разглежданите привилегии съставляват, с оглед на отговора на втория въпрос, нови държавни помощи, тя е длъжна да остави без приложение националните разпоредби за въвеждането на такива привилегии поради тяхната несъвместимост с тези разпоредби на Договора.**

Подписи